

ОФОРМЛЕННЯ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ

Для порушення справ позовного провадження подаються позовні заяви, для порушення справ, що виникають наказного провадження і справ окремого провадження – заяви.

Позов — це вимога заінтересованої особи, що впливає зі спірних матеріальних правовідносин, про захист свого або чужого права чи законного інтересу, що підлягає розгляду та вирішенню у встановленому законом порядку.

Додержання процесуальної форми і змісту позовної заяви є однією з обов'язкових вимог цивільно-процесуального законодавства, що забезпечує прийняття суддею заяви та відкриття ним провадження у справі. Належне оформлення позовної заяви як за формою, так і за змістом служить, перш за все, інтересам позивача, дотримання якого необхідне для своєчасного і безперешкодного розгляду заявленого позову.

До оформлення заяв (позовних заяв і заяв), якими порушуються цивільні справи і які завжди подаються у письмовій формі, ставиться більше вимог ніж до інших заяв.

Так, форма і зміст позовної заяви повинні відповідати вимогам **ст. 119 ЦПК**. Позовна заява подається в письмовій формі.

Позовна заява повинна містити: 1) найменування суду, до якого подається заява; 2) ім'я (найменування) позивача і відповідача, а також ім'я представника позивача, якщо позовна заява подається представником, їх місце проживання (перебування) або місцезнаходження, поштовий індекс, номери засобів зв'язку, якщо такі відомі; 3) зміст позовних вимог; 4) ціну позову щодо вимог майнового характеру; 5) виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги; 6) зазначення доказів, що підтверджують кожну обставину, наявність підстав для звільнення від доказування; 7) перелік документів, що додаються до заяви.

Позовна заява підписується позивачем або його представником із зазначенням дати її подання. До позовної заяви додається документ, що підтверджує **сплату судового збору**. Якщо позовна заява подається представником позивача, до позовної заяви додається **довіреність чи інший документ, що підтверджує його повноваження**.

Зміст заяви умовно можна поділити на **п'ять частин**: вступну, описову, мотивувальну, резолютивну і заключну.

У **ВСТУПНІЙ ЧАСТИНІ** позовної заяви (з правої сторони аркуша) повинні бути вказані:

1) **найменування суду, до якого подається заява. НАЗВА СУДУ І ЙОГО АДРЕСА.** Для правильного визначення необхідно чітко знати правила підсудності. За загальним правилом – за місцем проживання або перебування відповідача, діють також правила альтернативної підсудності (за правом вибору), виключної підсудності, за зв'язком справ тощо.

НАСЛІДКИ НЕДОДЕРЖАННЯ ПРАВИЛ ПІДСУДНОСТІ:

1. ***Якщо це встановлено при прийнятті*** суддею заяви **до свого провадження — суддя повертає її позивачеві для передачі** до належного суду зі своєю мотивованою ухвалою про неприйняття;

2. Якщо непідсудність позовної заяви даному судові була виявлена не при прийнятті, а **після відкриття провадження у справі і до початку її розгляду**, - суд повинен **переслати заяву разом зі своєю мотивованою ухвалою до належного суду** після закінчення строку на оскарження цієї ухвали.

3. Справи, **розпочаті розглядом по суті - забороняється передавати до іншого суду** (тобто змінювати підсудність) за незначними винятками.

2) ім'я (найменування) позивача і відповідача, а також ім'я представника позивача, якщо позовна заява подається представником, їх місце проживання або місцезнаходження, поштовий індекс, номер засобів зв'язку, якщо такий відомий. Необхідно чітко вказати ПІБ особи або найменування юридичної особи (повна назва, місце знаходження, МФО, розрахунковий рахунок, номер телефону, email...). В КІНЦІ НЕОБХІДНО ЗАЗНАЧИТИ, ЩО ІНШІ ЗАСОБИ ЗВ'ЯЗКУ НЕВІДОМІ (ЩОДО ПОЗИВАЧА І ЙОГО ПРЕДСТАВНИКА – ВІДСУТНІ)

В РАЗІ ПОТРЕБИ НЕОБХІДНО ВКАЗАТИ І АДРЕСУ РЕЄСТРАЦІЇ І ФАКТИЧНУ АДРЕСУ ПРОЖИВАННЯ.

В РАЗІ НЕОБХІДНОСТІ ЗАЗНАЧИТИ І ПРО ТРЕТІХ ОСІБ – НАПРИКЛАД, ПРО ОРГАН ОПІКИ І ПІКЛУВАННЯ – ПРО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ ДІТЕЙ.

По окремим категоріям справ бажано вказувати додаткові дані про позивача або відповідача (дату народження, місце роботи і т.д.). Це не передбачено спеціально в законі, проте доцільно робити у зв'язку з особливостями окремих видів правовідносин – наприклад, розірвання шлюбу та стягнення аліментів.

3) Крім того, за позовами про стягнення майна або грошей **ТОБТО З МАЙНОВИХ ПОЗОВІВ**, у вступній частині заяви необхідно вказати **вказуватись ціну позову**. Ціна позову є основою для розрахування розміру судового збору (відповідно до ЗУ «Про судовий збір» - із заяв позовного характеру для фізичних осіб - 1 відсоток від ціни позову, але не менше 0,4 прожиткового мінімуму для працездатних осіб, але не більше 5 прожиткового мінімуму. Розмір мпз – на 1 січня року 2017 р. 1600 грн. З позовних заяв немайнового характеру, розірвання шлюбу для фізичних осіб - 0,4 прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

РЕКВІЗИТИ НА САЙТІ <http://court.gov.ua/> Система загальних судів – районні чи міськрайонні – Закарпатська область – конкретний суд. – Реквізити для сплати судового збору. **МОЖНА АВТОМАТИЧНО СФОРМУВАТИ КВИТАНЦІЮ.**

Вступна частина завершується назвою документа із зазначенням вимоги (наприклад, “Позовна заява про розірвання шлюбу, визначення місця проживання дітей та сплату аліментів”).

В ОПИСОВІЙ ЧАСТИНІ заяви наводяться **зміст позовних вимог та обставини**, якими позивач обґрунтовує свої вимоги. Вони складають **основу позову**. Причому, в описовій частині наводяться не любі факти, а тільки ті, які мають значення для правильного вирішення справи.

ЯКЩО РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ.. (коли був укладений і ким зареєстрований, якщо діти – ім'я і коли народилися + Свідоцтво про шлюб і копія свідоцтва про народження).

У **МОТИВУВАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ** містяться відомості про докази, що підтверджують викладені в описовій частині обставини: посилання на свідків, на документи та ін. Зазначаються докази, що підтверджують кожну обставину, наявність підстав для звільнення від доказування. **ПРЕЮДИЦІАЛЬНІ І ПРЕЗУМУЮЧІ ФАКТИ...**

У цій же частині дається оцінка фактів, які потягли за собою подання позову, бажано із посиланням на відповідні норми права.

У МОТИВУВАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ, наприклад, зазначають чому не склалося співжиття, з ким повинні проживати діти, участь іншого батька у вихованні...посилання на норми Сімейного кодексу, розмір аліментів (тверда грошова сума – якщо не має постійного заробітку, у відсотках від розміру заробітної плати), не менше 30 відсотків прожиткового мінімуму на дитину конкретного віку.

якщо є підстава для ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД СПЛАТИ СУДОВОГО ЗБОРУ – то необхідно чітко зазначити підстави такого звільнення від сплати. в позові або окремо в клопотанні до позову.

В ст.5 З.У. “Про судовий збір” від сплати судового збору звільняються:

- 1) позивачі - у справах про стягнення заробітної плати та поновлення на роботі;
- 2) позивачі - у справах про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також смертю фізичної особи;
- 3) позивачі - у справах про стягнення аліментів;

позивачі - у справах про відшкодування матеріальних збитків, завданих внаслідок вчинення кримінального правопорушення; інваліди I та II груп, законні представники дітей-інвалідів і недієздатних інвалідів I та II груп; (всього 20 пунктів)

На підставі викладеного в **РЕЗОЛЮТИВНІЙ ЧАСТИНІ** заяви, яка починається словом **“ПРОШУ”** повинна бути сформована вимога на захист позивача.

У цьому пункті зазначається спосіб захисту прав, який, на думку позивача, повинен застосувати суд (наприклад, “визнати” недійсним, “стягнути” борг, “виключити” відомості із якого-небудь документа і т.д.).

Наприклад,

1) Розірвати шлюб між мною, Івановою І.І. та Івановим В.В., що зареєстрований 21.01.2008 року, у відділі ДРАЦСу по місту Ужгороду реєстраційної служби Ужгородського міськрайонного управління юстиції у Закарпатській області, актовий запис №1234,

2) Визначити місце проживання нашого сина, Олександра, 21.01.2009 року за мною, за адресою: м. Ужгород, вул. Капітульна, 26.

3) Стягнути з Іванова В.В. на мою користь аліменти у розмірі ½ від суми заробітку щомісячно на його утримання нашого сина до досягнення ним 18-річного віку

4.....

У ЗАКЛЮЧНІЙ ЧАСТИНІ наводиться перелік документів, що подаються в суд разом із заявою (“ДОДАТКИ”), зазначається дата подання заяви в суд і ставиться підпис позивача або його представника або іншої особи, що виступає на захист прав та інтересів позивача.

Позивач повинен **додати до позовної заяви її копії та копії всіх документів**, що додаються до неї, **відповідно до кількості відповідачів і третіх осіб**. Така вимога не поширюється щодо подання копій документів на позови, що виникають з трудових правовідносин, а також про відшкодування шкоди, завданої внаслідок злочину чи каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів дізнання, досудового слідства, прокуратури або суду.

До позовної заяви додається документ, що підтверджує сплату судового збору. Якщо позовна заява подається представником позивача, **до позовної заяви додається довіреність чи інший документ, що підтверджує його повноваження.**

БАЖАНО ПРИ СКЛАДАННІ ПОЗОВУ ЧІТКО ВІДМІЧАТИ ДОДАТКИ У ПОСЛІДОВНОСТІ, ДО ТИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ДОДАЮТЬСЯ ДО ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ І ЗАЗНАЧАТИ В ЯКІЙ КІЛЬКОСТІ (НАПРИКЛАД, ПОЗОВНА ЗАЯВА І КОПІЯ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ....).

До Ужгородського міськрайонного суду
88000, м.Ужгород, вул. Загорська, 53

Позивач:

Іванов Іван Іванович,
88000, м. Ужгород, вул. Капітульна 26,
моб.тел. (050) 5555555
Інших засобів зв'язку не має

Представник Позивача:

Петров Петро Петрович,
що діє на підставі договору про надання правової
допомоги
88000, м. Ужгород, вул. Духновича 1,
моб. тел. (050) 33333333
e-mail:f-jur@uzhnu.edu.ua
Інших засобів зв'язку не маю

Відповідач:

Іванова Ірина Іванівна,
88000, м. Ужгород, вул. Капітульна 26,
моб. тел. (066) 88888888
Інші засоби зв'язку не відомі

ПОЗОВНА ЗАЯВА
про розірвання шлюбу

Шлюб між Позивачем, та Відповідачем,, було укладено 08 жовтня 2013 року та зареєстровано, про що було складено актовий запис № 111 (Свідоцтво про шлюб від 08.10.2003 року, актовий запис № 111 та його копія додаються до позовної заяви).

Від шлюбу у Позивача та Відповідачки не має спільних дітей.

ОБГРУНТУВАННЯ ЧОМУ НЕ СКЛАЛОСЯ СПІЛЬНЕ ЖИТТЯ... ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ ШЛЮБУ ТОЩО

Відповідно до ч. 2 ст. 112 Сімейного кодексу України суд постановляє рішення про розірвання шлюбу, якщо буде встановлено, що подальше спільне життя подружжя і збереження шлюбу суперечило б інтересам одного з них. Один із подружжя має право на пред'явлення позову про розірвання шлюбу на підставі ч. 1 ст. 110 Сімейного кодексу України.

Позивач вважає, що причини, які спонукають його наполягати на розірванні шлюбу, є обґрунтованими і подальше спільне життя Позивача і Відповідачки як подружжя та збереження шлюбу суперечитиме їхнім інтересам.

Відповідно до п.3 ч.2 ст. 4 Закону України «Про судовий збір» розмір судового збору з позовної заяви про розірвання шлюбу становить 0,4 прожиткового мінімуму для працездатної особи - 640, 00 коп. (Копія квитанції про сплату судового збору додається до позовної заяви).

01 лютого 2017 року між Позивачем та Петровим П.П. було укладено договір про надання правової допомоги (копія Договору.... додається до позовної заяви) щодо ведення його справи в судових органах України будь-якої ланки з усіма правами, які належать Позивачеві.

На підставі ст. ст. 110,112 Сімейного кодексу України, керуючись ст. ст. 3, 118, 119 ЦПК України, -

ПРОШУ:

1. Прийняти позовну заяву та відкрити провадження по справі;
2. Залучити мене, Петрова П.П., до участі у справі у якості представника Позивача – з усіма правами, наданими законом учасникам цивільного процесу;
3. Шлюб, зареєстрований 08 жовтня 2013 р., актовий запис № 111 між та, **розірвати.**

Додатки:

1. Копія позовної заяви;
2. Свідоцтва про шлюб від, актовий запис № 111;
3. Копія Свідоцтва про шлюб від, актовий запис № 111;
4. Договір про надання правової допомоги від.....
5. Копія Договору про надання правової допомоги від
6. Квитанція про сплату судового збору;
7. Копія квитанції про сплату судового збору.

Представник Позивача
Петров П.П.

___ лютого 2017 року

Питання про відкриття провадження у справі або про відмову у відкритті провадження у справі суддя вирішує не пізніше **трьох днів** з дня надходження заяви до суду або закінчення строку, встановленого для усунення недоліків **та не пізніше наступного дня** після отримання судом інформації про місце проживання (перебування) фізичної особи.

Крім цього позивач має право до відкриття провадження у справі подати заяву про повернення йому позову. Суд у такому випадку не повинен перевіряти підстави повернення позову, на відміну від такого права позивача як відмова від позову у стадіях попереднього судового розгляду, чи судового розгляду, оскільки така ухвала (про повернення) не перешкоджає повторному зверненню з таким же позовом.

Суддя вправі відмовити у відкритті провадження у справі лише з підстав, передбачених законом (непідвідомча, у провадженні цього чи іншого суду є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, є рішення.... чи ухвала про закриття... та інші в ст..122 ЦПК України).

Не допускається відмова у відкритті провадження у справі з мотивів недоведеності заявленої вимоги, відсутності доказів, пропуску позовної давності та інших не передбачених законом підстав. – ЦЕ ВИРІШУЄТЬСЯ ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СПРАВИ. ЯКЩО НАЯВНІ – ТО СУД ВІДМОВЛЯЄ В ЗАДОВОЛЕННІ ПОЗОВНИХ ВИМОГ.

Суддя, встановивши, що позовну заяву подано без додержання вимог, викладених у статтях 119 і 120 ЦПК України, або не сплачено судовий збір, постановляє ухвалу, в якій зазначаються підстави залишення **заяви без руху**, про що повідомляє позивача і надає йому строк для усунення недоліків, який не може перевищувати **п'яти днів з дня отримання позивачем ухвали.** Якщо позивач відповідно до ухвали суду у встановлений строк **виконає вимоги**, визначені статтями 119 і 120 Кодексу, сплатить суму судового збору позовна заява **вважається поданою в день первісного її подання до суду.** Інакше заява вважається неподаною і повертається позивачеві.

ПОЗОВНА ДАВНІСТЬ.

Позовна давність - це строк, у межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу. Загальна позовна давність встановлюється **тривалістю у три роки**. Для окремих видів вимог законом може встановлюватися спеціальна позовна давність. Наприклад, позовна давність в один рік застосовується, зокрема, до вимог: про стягнення неустойки (штрафу, пені); про спростування недостовірної інформації, поміщеної у засобах масової інформації. у зв'язку з недоліками проданого товару (стаття 681 ЦК України); у зв'язку з перевезенням вантажу, пошти (стаття 925 цього Кодексу); ТОЩО

Наслідки впливу позовної давності. Особа, яка виконала зобов'язання після впливу позовної давності, не має права вимагати повернення виконаного, навіть якщо вона у момент виконання не знала про вплив позовної давності. **Заява про захист цивільного права або інтересу має бути прийнята судом до розгляду незалежно від впливу позовної давності.** **Позовна давність застосовується судом лише за заявою сторони у спорі, зробленою до винесення ним рішення.**

Вплив позовної давності, про застосування якої заявлено стороною у спорі, є підставою для відмови у позові. Якщо суд визнає поважними причини пропущення позовної давності, порушене право підлягає захисту.